

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Кафедра педагогіки

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дизайн науково-педагогічного мислення
(шифр і назва навчальної дисципліни)

рівня вищої освіти третього (освітньо-наукового)

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

освітня програма Освітні, педагогічні науки

шифр за навчальним планом **ОК 1.8**

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми Розвиток світової і вітчизняної педагогічної думки, затвердженої на засіданні Вченої ради ХНПУ імені Г.С. Сковороди протокол № 4 від «30» червня 2020 року

Розробники: **В.В. Ворожбіт-Горбатюк** – д.п.н., проф., професор кафедри педагогіки,

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки
Протокол від. “_28_” серпня 2020 року № _1_

Завідувач кафедри

доктор педагогічних наук, професор
Золотухіна С. Т.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна, вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	Вид дисципліни (вибіркова)	
	Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки		
Модулів – 1	Освітня програма Освітні, педагогічні науки	Рік підготовки:	
		1-й	
		Семестр	
Загальна кількість годин - 120		II	II
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –40 самостійної роботи здобувача – 80	Рівень вищої освіти Третій (освітньо-науковий)	Лекції	
		16 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	8 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		80 год.	78 год.
Індивідуальні завдання			
-	-		
		Вид контролю: залік	

2. Мета, завдання, прогнозовані результати навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни.

Підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних, інтегрованих у європейський і світовий освітньо-науковий простір фахівців, здатних на основі концептуальних методологічних знань здійснювати аналіз педагогічних явищ і процесів інформаційного наукового простору, розв'язувати комплексні проблеми творення активного «навчального середовища», здійснювати педагогічний дизайн освітнього процесу.

Завдання вивчення навчальної дисципліни: сформувати компетентності

ІК здатність на основі концептуальних методологічних знань здійснювати аналіз педагогічних явищ, процесів, конструювати нові цілісні знання, ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в науково-дослідницькій, педагогічній діяльності з урахуванням національного і світового досвіду;

ЗК2 здатність визначати культурні смисли досліджуваного явища на засадах етичних орієнтирів конструювання наукових проєктів; створювати авторські програми досліджень;

ЗК3 здатність використовувати в дослідницькій/професійній діяльності провідні засади професійної етики та академічної доброчесності, прийняті світовим науковим співтовариством;

ЗК6 здатність сприймати, аналізувати й інтерпретувати нову освітню інформацію з наукових джерел українською/іноземними мовами, узагальнювати її та робити аргументований виклад у зв'язній формі під час апробації результатів дослідження;

ФК12 здатність популяризувати кращі здобутки педагогічної теорії й практики українського та інших народів, застосовувати їх у професійній діяльності;

ФК18 – знання інноваційних освітніх тенденцій і напрямів, наукових засад управління й забезпечення якості освіти, способів їх реалізації в практиці загальної середньої та вищої школи.

3. Передумови вивчення дисципліни

Пререквізити (Prerequisite) – Філософські фундації та етичні орієнтири конструювання наукових проєктів, Академічно і професійно орієнтоване спілкування.

Постреквізити (Postrequisite) – Теорія та методика викладання у вищій школі, Методологія науково-педагогічного дослідження та презентація його результатів

4. Результати навчання за дисципліною:

У результаті опанування змісту навчальної дисципліни здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти здатні:

ПРН3 уміння вести діалог і полілог на засадах корпоративної етики наукового співтовариства, імперативах академічної доброчесності, прийнятих світовою науковою спільнотою;

ПРН16 уміння аргументувати вибір форм, методів, технологій навчання і виховання у ЗВО з урахуванням сучасних викликів, проєктувати освітній процес у вищій школі, розв'язувати питання забезпечення якості освітньої діяльності;

ПРН23 уміння володіти педагогічною рефлексією для виявлення своїх потенційних можливостей та визначення стратегій саморозвитку й професійного самовдосконалення;

5. Програма навчальної дисципліни

Тема 1

Новаційні підходи до творення освітнього середовища із застосуванням елементів ергономіки

Тема 2

Моделі мотивації Дж.Келлера «ARCS» (Увага (Attention), Релевантність (Relevance), Впевненість (Confidence) та Задоволення (Satisfaction),

Тема 3

Використання елементів ергономіки для проектування й розробки етапів навчально-виховного процесу із застосуванням навчальних конструкторів (instructional designers

Тема 4

Методологія рішення ділових задач, яка ґрунтується на творчому, а не аналітичному підході в навчально-пізнавальній і науково-дослідницькій діяльності (за Г. Саймоном, П.Роу, Р.Мартінім, Т.Брауном).

6. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми/розділу дисципліни	Форми організації навчання в годинах			
		Лекції	Практичні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота
1.	Новаційні підходи до творення освітнього середовища із застосуванням елементів ергономіки	4	6	-	20
2.	Моделі мотивації Дж.Келлера «ARCS» (Увага (Attention), Релевантність (Relevance), Впевненість (Confidence) та Задоволення (Satisfaction),	4	6	-	20
3.	Використання елементів ергономіки для проектування й розробки етапів навчально-виховного процесу із застосуванням навчальних конструкторів (instructional designers)	4	6	-	20
4.	Методологія рішення ділових задач, яка ґрунтується на творчому, а не аналітичному підході в навчально-пізнавальній і науково-дослідницькій діяльності (за Г. Саймоном, П.Роу, Р.Мартінім, Т.Брауном).	4	6	-	20
		16	24	-	80

7. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми лекції	Кількість годин	Форма проведення (оглядова, проблемна та ін.)	Завдання для студентів лекції
1.	Новаційні підходи до творення освітнього середовища із застосуванням елементів ергономіки. Лекції-візуалізації з педагогічного проектування і побудови відкритого навчального середовища.	8	проблемна	розроблення варіантів візуалізації і педагогічного проектування з побудовою відкритого навчального середовища – 5 б
2.	Методологія рішення ділових задач. Наукові читання актуальних видань і публікації з питань педагогіки, психології та ергономіки.	8	Оглядова, проблемна	Наукові і популярні читання актуальних видань і публікацій з питань педагогіки, психології та ергономіки – 5 б
		16		10 балів

Тематика і зміст семінарських занять

№ з/п	Назва теми заняття	Кількість годин	Форма проведення	Завдання для студентів заняття
1	Практикум з педагогічного проектування, опису технологічних кроків дизайну науково-педагогічного мислення, розроблення навчальних, наукових презентацій.	6	Практикум, майстер-клас	Презентувати нові підходи до творення освітнього середовища із застосуванням елементів ергономіки
2	Тематичні семінари, присвячені сучасним інтерактивним технологіям в освіті, елементи кооперованого навчання (групове практичне завдання зі створення дизайн-моделей тем і розділів навчальних програм, навчальних і наукових презентацій).	6	Тематичний семінар, групова робота	Презентувати моделі мотивації Дж.Келлера «ARCS» (Увага (Attention), Релевантність (Relevance), Впевненість (Confidence), Задоволення (Satisfaction)) – 5 б
3	Розроблення презентацій результатів (поточних, підсумкових) власного наукового дослідження.	6	практикум	Створення презентацій з використанням елементів ергономіки для проектування й розробки етапів навчального виховного процесу із застосуванням навчальних конструкторів (instructional designers) – 5 б
4	Практикум з педагогічного проектування, опису технологічних кроків дизайну	6	Майстер-клас	презентувати сприятливе середовище для опанування

	науково-педагогічного мислення, розроблення навчальних, наукових презентацій.			дизайн-мисленням як методологією рішення ділових і інших задач, ґрунтується на творчому аналітичному підході в навчально-пізнавальній науково-дослідницькій діяльності (за Г. Саймоном, П.Роу, Р.Мартінім, Т.Брауном) 5 б
		24		20 балів

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/розділу	Форми роботи	Критерії оцінювання	Графік консультацій
1	Новаційні підходи до творення освітнього середовища із застосуванням елементів ергономіки	Анотування науково-популярних текстів з теми, самоаналіз, рефлексія	репродукція – 1 бал реконструкція – 1-3 бали самостійне дослідницьке завдання – 1-5 балів освітньо-наукова творчість – до 10 балів	Відповідно до у аудиторних заняттях, вального плану на вищій освіти
2	Моделі мотивації Дж.Келлера «ARCS» (Увага (Attention), Релевантність (Relevance), Впевненість (Confidence) та Задоволення (Satisfaction),	Індивідуальний навчальний проєкт	репродукція – 1 бал реконструкція – 1-3 бали самостійне дослідницьке завдання – 1-5 балів освітньо-наукова творчість – до 10 балів	Відповідно до у аудиторних заняттях, вального плану на вищій освіти
3	Використання елементів ергономіки для проектування й розробки етапів навчально-виховного процесу із застосуванням навчальних конструкторів (instructional designers)	Виконання творчих робіт - презентацій	репродукція – 1 бал реконструкція – 1-3 бали самостійне дослідницьке завдання – 1-5 балів освітньо-наукова творчість – до 10 балів	Відповідно до у аудиторних заняттях, вального плану на вищій освіти
4	Методологія рішення ділових задач, яка ґрунтується на творчому, а не аналітичному підході в навчально-пізнавальній і науково-дослідницькій діяльності (за Г. Саймоном, П.Роу, Р.Мартінім, Т.Брауном).	Розроблення творчого проєкту, групове практичне завдання	репродукція – 1 бал реконструкція – 1-3 бали самостійне дослідницьке завдання – 1-5 балів освітньо-наукова творчість – до	Відповідно до у аудиторних заняттях, вального плану на вищій освіти

			10 балів	
--	--	--	----------	--

9. Контроль навчальних досягнень

Розподіл рейтингових балів за видами контролю.

Попередній - 5

Поточний - 10

Підсумковий - 15

Шкала виставлення оцінок.

Попередній контроль – творча робота 1-5 б.,

поточний контроль у формі співбесід, питання представлено в частині семінарських занять, самостійної роботи,

підсумковий контроль у формі письмового виконання різнорівневого дослідного завдання, (теоретичний базис), також здобувач освіти має право вибрати практичну форму - створення дизайн-макету власного наукового дослідження за темою дисертації.

Критерії визначення БАЛІВ У МЕЖАХ ОДНОГО РІВНЯ

Відповідність академічним висновкам у змісті навчальної дисципліни – 1.

Доказовість, аргументованість висловлювань – 1.

Грамотність і дотримання положень академічної доброчесності – 1.

Оригінальність, авторство висновку – 1.

Можливість повторних відтворення пропозицій – 1.

Комплексне бачення проблеми, міра визначення причинно-наслідкових зв'язків – 1.

Нестандартність подачі виконаної роботи – 1.

Дотримання наукового, науково-публіцистичного стилю у викладі думок для роздумів – 1.

Зв'язок з темою дисертаційного дослідження – 2.

Рейтинг-план дисципліни

Поточне тестування та самостійна робота				
Т.1	Т.2	Т.3	Т.4	Підсумковий контроль
30	30	30	30	1-40

T1, T2 ... T4 – теми

Графік виконання завдань

Відповідно до розкладу аудиторних занять, індивідуального плану здобувача вищої освіти

Під час контрольних заходів ураховується:

- застосування системного підходу: вміння бачити місце питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- правильність та повнота розкриття питання, вміння чітко, логічно, систематизовано викласти матеріал;
- рівень осмислення навчального матеріалу, повнота розкриття змісту понять, характеру закономірних зв'язків та залежностей між явищами, які вони відображають, точність застосування наукових термінів;
- рівень виявлення аналітичних вмінь, вмінь обґрунтувати основні положення викладеного матеріалу, демонструючи навички наукового узагальнення проблеми та вміння зробити достатньо мотивовані висновки;
- вільне володіння матеріалом – мається на увазі як вміння зробити його повний або концентрований виклад так і вміння використовувати матеріал у новій навчальній ситуації, знання основних концепцій проблеми, яка розглядається, вміння мотивовано викласти власну точку зору;
- вміння бачити прикладний аспект (практичне застосування) знань, що висвітлюються;

- використання додаткової літератури;
- культура мовлення.

9.1. Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів

Вид діяльності здобувача	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій					
Відвідування семінарських занять					
Відвідування практичних занять					
Робота на семінарському занятті	3		6		18
Робота на практичному занятті					
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)					
Виконання завдань для самостійної роботи	3		6		18
Виконання модульної роботи	6		6		6
Виконання ІНДЗ					
Разом					
Максимальна кількість балів					60

9.2.

Ф

форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Тривалість проведення: 2 акад. години.

Максимальна кількість балів: 3 балів.

Підсумкова форма контролю – залік (виконання практичного завдання): створення дизайн-макету власного наукового дослідження за темою дисертації.

Питання теоретичного базису

1. Нові підходи до творення освітнього середовища із застосуванням елементів ергономіки

2. Моделі мотивації Дж.Келлера «ARCS» (Увага (Attention), Релевантність (Relevance), Впевненість (Confidence) та Задоволення (Satisfaction)).
3. Використання елементів ергономіки для проектування й розробки етапів навчально-виховного процесу із застосуванням навчальних конструкторів (instructional designers).
4. Сприятливе середовище для опанування дизайн-мисленням як методологією рішення ділових і інших задач: основні підходи і інструменти.
5. Сутність творчого підходу в педагогіці і освіті (за Г. Саймоном, П.Роу, Р.Мартінім, Т.Брауном).

Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень балів знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

9.

Методичне забезпечення

Обладнання, устаткування та програмне забезпечення спеціалізованих комп'ютерних лабораторій, які забезпечують виконання навчального плану за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. Комп'ютерна лабораторія 211-Б, 45,8 кв. метри. Windows 7, Windows XP, Microsoft Office 2003, 7-zip, Adobe Reader, Foxit Reader, Google Chrome, Internet Explorer.

Навчально-методичний комплекс дисципліни: опорні схеми лекцій, робоча навчальна програма дисципліни, матеріали для контролю, завдання для самостійної роботи. Здобувачі вищої освіти мають відкритий доступ до електронних варіантів методичних вказівок до семінарських занять, самостійної роботи, силабусів навчальних дисциплін.

10.

Рекомендовані джерела

Базова

1. Аствацатуров Г. О. Педагогический дизайн мультимедийного урока [Електронний ресурс] / Г. О. Аствацатуров. – Режим доступу : http://vio.fio.ru/vio_45/cd_site/Articles/art_1_2. – Назва з екрану.
2. Definitions of Instructional Design [Електронний ресурс] / Education University of Michigan. – Режим доступу : <http://www.umich.edu/~ed626/define.html>.
3. Принципи освітнього дизайну: [Електронний ресурс] <https://web.archive.org/web/20090419184523/http://schoolstudio.engr.wisc.edu/33principles.html>
4. Освітній дизайн та мережне навчання: моделі, шаблони та практика дизайну [Електронний ресурс] <https://web.archive.org/web/20030714121511/http://www.ecu.edu.au/conferences/herdsa/main/papers/ref/pdf/Oliver.pdf>
Освітній дизайн [Електронний ресурс]: http://edutechwiki.unige.ch/en/Learning_design

Допоміжна

1. Гончар О. В. Розвиток дизайн-мислення учасників педагогічної взаємодії на заняттях з іноземної мови в системі вищої дизайн-освіти [Електронний ресурс] // Теорія та методика навчання та виховання. – 2018. – № 41. – С. 42-51. – Режим доступу : <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/methodics/article/view/242>.
2. Карташова, Л. А. Створення персонального навчального середовища: застосування відкритого й загальнодоступного web-інструментарію [Текст // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2017. – № 4. – С. 19–24
3. Мартинюк, Г. Педагогічні умови підготовки майбутніх вчителів до професійної діяльності з використанням інформаційних технологій [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://ii.npu.edu.ua/files/Zbirnik_KOSN/14/33.pdf
4. Мокрогуз, О. П. Педагогічний дизайн у контексті застосування мультимедійної презентації [Текст] // Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Сер.: Психолого-педагогічні науки. – 2012. – № 2. – С. 103–105

5. Сисоєва С. О. Інтерактивні технології навчання дорослих [Текст]: навч.-метод. пос. / С. О. Сисоєва; НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. – К.: ВД «ЕКМО», 2011. – 320 с.
6. Саймон Сінек Почни з «чому?» - Х. : Основа, 2016
<http://www.management.com.ua/books/view-books.php?id=1873>
7. Ненсі Дуарте Мистецтво створення надзвичайних презентацій. – Миф, 2012
8. Дз. Новаківська <https://nachasi.com/2018/06/15/stvorennya-prezentatsiy/>

11. Додаткові ресурси (за наявності)

- <http://www.mon.gov.ua/> – Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України;
<http://hnpu.edu.ua> – Сайт Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди;
<http://nbuv.gov.ua/> – Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського;
<http://www.dnpb.gov.ua/> – Сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського;
<http://korolenko.kharkov.com/> – Сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В.Г. Короленка;
<http://www.osvita.org.ua/> – Освітній портал – освіта в Україні, освіта за кордоном;
<http://guonkh.gov.ua/> – Офіційний сайт Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації;

